СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
КЛІНІЧНА ПРАКТИКА З ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ПРИ ПОРУШЕННЯХ ДІЯЛЬНОСТІ ДИХАЛЬНОЇ СИСТЕМИ У ПАЦІЄНТІВ РІЗНИХ ВІКОВИХ ГРУП

Спеціальність: **І7 «Терапія та реабілітація»**
Освітньо-професійна програма: **«Фізична терапія»**
Код компонента в освітній програмі: **ОК22**
Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**
Форма здобуття освіти: **очна (денна)**
Рік навчання: **1**
Семестр(и): **1**
Тип освітнього компонента: **обов'язковий**
Навчальний рік: **2026-2027**

Обсяг: **6 кредити ECTS (180 год.)**
Навчальні заняття: **практичні заняття, консультації**
Підсумковий контроль: **диф. залік**
Пререквізити: Менеджмент у фізичній терапії при соматичній патології, Менеджмент роботи мультидисциплінарної реабілітаційної команди

Кафедра/підрозділ: **кафедра спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії, ерготерапії,** вул. О. Шпейєра, 4, Філія «Університетська лікарня» ХНМУ, 2-й поверх, праве крило, м. Харків
Керівники освітнього компонента: викладач Гурбич Олександр Сергійович
email: os.hurbych@knmu.edu.ua
Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle): https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=6479

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Програма курсу охоплює ключові методики фізичної терапії, зокрема лікувальні дихальні вправи, постуральний дренаж, позиційне лікування, методи відновлення вентиляції легень, профілактику ускладнень та сучасні технології в дихальній реабілітації. Особливий акцент робиться на практичному застосуванні знань у клінічних умовах, мультидисциплінарній взаємодії та адаптації втручань для дітей, дорослих і пацієнтів старшого віку.

Вивчення дисципліни дозволяє студентам оволодіти сучасними підходами до роботи з пацієнтами із гострими та хронічними захворюваннями дихальної системи, підготуватися до клінічної практики та майбутньої професійної діяльності, забезпечуючи доказовий рівень реабілітаційних втручань.

МЕТА КУРСУ: формування у майбутніх фахівців із фізичної терапії практичних компетентностей з обстеження, планування та проведення реабілітаційних втручань при захворюваннях і функціональних розладах дихальної системи у пацієнтів різних вікових груп.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ: ПРН1-19, 21, 22.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем лекцій

Не передбачено ОПП

Перелік тем практичних занять (40 год.):

1. Вступ до клінічної практики з фізичної терапії дихальної системи. Нормативна документація.
2. Анатомо-фізіологічні особливості дихальної системи в різні вікові періоди.
3. Методи клініко-функціональної оцінки дихання.
4. Спірометрія, пікфлоуметрія та інші інструментальні методи дослідження.
5. Дихальні вправи: класифікація та методика проведення.
6. Постуральний дренаж і позиційне лікування.
7. Методи відновлення вентиляції легень.
8. Фізична терапія при гострих респіраторних захворюваннях.
9. Фізична терапія при пневмонії.

10. Фізична терапія при бронхіальній астмі.
11. Фізична терапія при хронічному бронхіті та ХОЗЛ.
12. Фізична терапія при туберкульозі.
13. Реабілітація пацієнтів після COVID-19.
14. Фізична терапія у дітей із порушеннями дихальної системи.
15. Фізична терапія у людей похилого віку із порушеннями дихальної системи.
16. Профілактика дихальних ускладнень при гіподинамії та обмеженні рухливості.
17. Сучасні технології у реабілітації пацієнтів з патологією органів дихання.
18. Телереабілітація пацієнтів із захворюваннями дихальної системи.
19. Мультидисциплінарна взаємодія в реабілітації пацієнтів із порушеннями дихання.
20. Оцінка ефективності програм дихальної реабілітації.

Перелік тем самостійної роботи студента (140 год.)

1. Вступ до клінічної практики з фізичної терапії дихальної системи. Нормативна документація.
2. Анатомо-фізіологічні особливості дихальної системи в різні вікові періоди.
3. Методи клініко-функціональної оцінки дихання.
4. Спірометрія, пікфлоуметрія та інші інструментальні методи дослідження.
5. Дихальні вправи: класифікація та методика проведення.
6. Постуральний дренаж і позиційне лікування.
7. Методи відновлення вентиляції легень.
8. Фізична терапія при гострих респіраторних захворюваннях.
9. Фізична терапія при пневмонії.
10. Фізична терапія при бронхіальній астмі.
11. Фізична терапія при хронічному бронхіті та ХОЗЛ.
12. Фізична терапія при туберкульозі.
13. Реабілітація пацієнтів після COVID-19.
14. Фізична терапія у дітей із порушеннями дихальної системи.
15. Фізична терапія у людей похилого віку із порушеннями дихальної системи.
16. Профілактика дихальних ускладнень при гіподинамії та обмеженні рухливості.
17. Сучасні технології у реабілітації пацієнтів з патологією органів дихання.
18. Телереабілітація пацієнтів із захворюваннями дихальної системи.
19. Мультидисциплінарна взаємодія в реабілітації пацієнтів із порушеннями дихання.
20. Оцінка ефективності програм дихальної реабілітації.

СРС спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: : *онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.*

Методи навчання: *Навчання здійснюється з використанням лекційних занять з мультимедійною підтримкою, практичних занять з демонстрацією обладнання та проведенням процедур, проблемно-орієнтованого навчання (аналіз клінічних випадків), імітаційних та рольових вправ (робота у групах за ролями: фізичного терапевта, пацієнт, асистент), методу проєктів (розробка індивідуального плану фізичної терапії для пацієнта). Використовуються елементи дистанційного навчання з доступом до відеоматеріалів, електронних протоколів та інтерактивних тестів.*

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (https://knmu.edu.ua/doc_block_type/instrukcziyi-navchalnogo-proczesu/). Оцінки за практичне заняття виставляються за традиційною 4-бальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно» або «незадовільно» відповідно до критеріїв оцінювання знань та вмінь. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка запізнення в часі від часу виконання завдання. Завдання перевіряються до 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf).
В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (120 – 200 балів) відповідно до таблиці 2 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД з додаванням балів за виконані індивідуальні завдання (виконуються за бажанням) становить **загальну навчальну діяльність (ЗНД)**.
Індивідуальні завдання (ІЗ) оцінюються до 10 балів. Перелік індивідуальних завдань та кількість балів, які може отримати здобувач, можна отримати у викладача групи або знайти в програмі навчальної дисципліни, що розміщена на сторінці освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle)
Підсумковий контроль: диф. залік (ДЗ).
Оцінка з дисципліни (ОД). ОД = ЗНД + ДЗ.
Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1-2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.
Відвідування занять. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є білий медичний халат. При запізнення більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання здобувачами освіти ХНМУ навчальних занять (chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf).
Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).
Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.
Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.
Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle
- *інші вимоги кафедри*

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Лавринюк В. Є. Фізична терапія при порушенні діяльності серцево-сердцевої та дихальної систем : навч.-метод. посіб. / В. Є. Лавринюк. — Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2024. — 214 с.
2. Худецький І. Ю., Антонова-Рафі Ю. В., Мельник Г. В. Фізична терапія при захворюваннях серцево-судинної та дихальної систем. Клінічна практика : навч. посіб. / І. Ю. Худецький, Ю. В. Антонова-Рафі, Г. В. Мельник. — Київ : КПІ ім. І. Сікорського, 2023. — 136 с.
3. Ціж Л., Купріненко О., Тимрук-Скоропад К., Крук Б. Клінічна практика з фізичної терапії у магістратурі : метод. настан. / ЛДУФК ім. І. Боберського. — Львів, 2022. — 68 с.
4. Фізична терапія та ерготерапія в педіатрії : методичні вказівки до проведення практичних занять для магістрів 2 курсу IV медичного факультету / упоряд.: А. Г. Істомін [та ін.] ; Харківський національний медичний університет. – Харків : ХНМУ, 2020. – 32 с.
5. Фізична терапія та ерготерапія в клініці внутрішньої медицини : методичні вказівки для здобувачів 2-го курсу спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти / упорядники: А. Г. Істомін, С. І. Латогуз, О. М. Нечипуренко [та ін.]. – Харків : ХНМУ, 2022. – 51 с.

Зав. кафедри спортивної,
фізичної та реабілітаційної
медицини, фізичної терапії,
ерготерапії, к.мед.н, доцент

ОРИГІНАЛ ПІДПИСАНО
УКРАЇНА 61022, м.Харків, проспект Науки, 4
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАГАЛЬНИЙ ВІДДІЛ

Олена МАРКОВСЬКА